

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 6CoP/31/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5719203642
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 05. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Andrej Kekely
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2021:5719203642.2

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Andreja Kekelyho a členov senátu JUDr. Jany Urbanovej a JUDr. Martiny Mochnáčovej, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: I. D., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom S. XXXX/XX, XXX XX Q. - X., zastúpená Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Martin, ako kolíznym opatrovníkom, dieťa rodičov matky: A. Q., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom S. XXXX/XX, XXX XX Q. - X., zastúpená JUDr. Ivetou Ďurčaťovou, advokátkou so sídlom Kollárova 35, 036 01 Martin, IČO: 36 138 606 a otca: X. D., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom S. XXXX/XX, XXX XX Q. - V., o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletemu dieťaťu, o odvolaní otca a matky proti rozsudku Okresného súdu Martin č. k. 24P/47/2019-123 zo dňa 10. februára 2020, takto

rozhodol:

Rozsudok Okresného súdu Martin č. k. 24P/47/2019-123 zo dňa 10. februára 2020 zrušuje a vec vracia Okresnému súdu Martin na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Martin (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom č. k. 24P/47/2019-123 zo dňa 10.02.2020 zveril maloletú I. D. do osobnej starostlivosti matky, ktorá ju bude zastupovať a spravovať jej majetok (výrok I.), ďalej upravil styk otca s maloletou tak, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletou každý deň po rannej a nočnej pracovnej zmene od 14:15 hod. do 17:30 hod., každý nepárny víkend v kalendárnom týždni od soboty od 08:00 hod. do nedele do 16:00 hod., počas veľkonočných sviatkov v párnom kalendárnom roku od štvrtka od 16:00 hod. do pondelka do 16:00 hod., v párnom kalendárnom roku od 23.12. od 16:00 hod. do 27.12. do 16:00 hod. a v nepárnom kalendárnom roku od 29.12. od 16:00 hod. do 01. 01. nasledujúceho kalendárneho roka do 18:00 hod. (výrok II.) s tým, že otec je povinný si v určený čas maloletú prevziať pred bytom matky a tu ju v určený čas matke odovzdať (výrok III.), súčasne určil s účinnosťou od 03.09.2019 otcovi vyživovaciu povinnosť k maloletej vo výške 100,- eur mesačne so zročnosťou vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky (výrok IV.) a zaviazal otca zaplatiť zameškané výživné v sume 378,81 eur splátkami vo výške 20,- eur mesačne spolu s bežným výživným (výrok V.). Rodičom tiež uložil povinnosť podrobiť sa odbornému poradenstvu na referáte poradensko-psychologických služieb Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Martin (výrok VI.). O trovách konania rozhodol tak, že žiadnemu z účastníkov náhrada trov konania nepriznal (výrok VII.).

2. Rozsudok súd prvej inštancie odôvodnil tak, že návrhom, doručeným mu dňa 02.09.2019, sa otec a návrhom, doručeným mu dňa 03.09.2019, sa aj matka domáhali, aby vydal rozhodnutie, ktorým by upravil výkon rodičovských práv a povinností k maloletej. Vo vzťahu k osobnej starostlivosti o maloletú a k styku s ním otec svoj návrh odôvodnil tým a v priebehu konania sa vyjadril tak, že matka mu vykrikuje, že jej zbabral život a maloletá jej je prekážkou, aby sa mohla venovať práci, že matka vo zvýšenej miere požíva alkohol, pričom pod vplyvom tohto alkoholu je agresívna, že matka starostlivosť o maloletú nezvláda a nemá vytvorené podmienky na jej výchovu, že na prechádzky s maloletou chodí hlavne on a riadne sa oň

v čase neprítomnosti matky stará, že matka mu po odchode zo spoločnej domácnosti neumožňuje styk s maloletou, v prípade, že ho umožní, maloletú vyzdvihne z jaslí a trávi

s ňou poobedné hodiny a že má na starostlivosť o maloletú vytvorené rovnaké podmienky ako matka. Matka svoj návrh vo vzťahu k osobnej starostlivosti o maloletú a k styku s ňou odôvodnila tým a v priebehu konania sa vyjadrila tak, že otec ju fyzicky a psychicky týral, že má strach o svoj život, že otec ju niekoľkokrát vyhodil zo spoločnej domácnosti, že je schopná sa o maloleté dieťa postarať a má na to vytvorené všetky podmienky.

3. Kolízny opatrovník sa vo vzťahu k osobnej starostlivosti o maloletú a k styku s ňou v priebehu konania vyjadril tak, že styk maloletej s otcom prebieha na základe vzájomnej dohody rodičov a že obaja rodičia majú vytvorené vhodné podmienky na starostlivosť o maloletú a disponujú rodičovskými zručnosťami a navrhol zveriť maloletú do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov.

4. V priebehu konania otec súhlasil so zverením maloletej do osobnej starostlivosti matky s tým, že v budúcnosti sa bude domáhať jej zverenia do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov. Vzhľadom na vyjadrenia a postoje účastníkov konania súd prvej inštancie dospel k záveru, že zverenie maloletej do osobnej starostlivosti matky je v jej záujme, preto ju do tejto osobnej starostlivosti matky zveril.

5. Rovnako v priebehu konania rodičia dospeli k dohode o styku otca s maloletou, a to na základe návrhu otca v podaní, doručenom súdu prvej inštancie dňa 29.01.2020. Následne rodičia dospeli k dohode o zmene tohto styku, podľa ktorej sa otec bude oprávnený stretávať s maloletou každý nepárny víkend v kalendárnom roku, nie párny. Otec ďalej navrhol zmenu uvedeného styku počas víkendov, keď namiesto styku od soboty od 08:00 hod. do nedele do 16:00 hod., navrhol styk od piatku do soboty alebo od soboty od 11:00 hod. do nedele. S takouto zmenou matka nesúhlasila. Keďže v tejto časti medzi rodičmi k dohode o zmene uvedeného styku nedošlo, pri rozhodovaní o ňom vychádzal z návrhu, predloženého otcom a zo skoršej dohody rodičov o ňom.

6. Vo vzťahu k výživnému sa otec v priebehu konania vyjadril tak, že jeho priemerný čistý príjem predstavuje mzda vo výške 553,- eur mesačne, že je ďalej poberateľom čiastočného invalidného dôchodku vo výške 134,30 eur mesačne a uplatňuje si daňový bonus na maloleté dieťa, že jeho mesačné výdavky predstavujú výdavky na bývanie vo výške 253,65 eur, výdavky na liečbu vo výške 80,- eur, výdavky na pohonné hmoty vo výške 80,- eur, výživné na jeho ďalšie nepľnoleté dieťa vo výške 120,- eur, výdavky na telefón vo výške 15,- eur, splátka spotrebiteľského úveru vo výške 49,15 eur, že matka má vyšší príjem, ako vyplýva z jej dohody o vykonaní práce, a to vo výške 1.200,- eur - 1.300,- eur, a že je schopný platiť výživné len v súčasne určenej výške 50,- eur mesačne, pričom na výžive maloletej sa podieľa nákupmi dojčenského mlieka, plienok a potravín.

7. Matka sa vo vzťahu k výživnému v priebehu konania vyjadrila tak, že jej priemerný čistý príjem predstavuje mzda vo výške 130,- eur mesačne, že je poberateľkou rodičovského príspevku, že jej mesačné výdavky predstavujú nájomné vo výške 180,- eur, výdavky na jasle pre maloletú vo výške 330,- eur, výdavky na hygienu a stravu pre maloletú vo výške 100,- eur, výdavky na plienky vo výške 40,- eur, výdavky na oblečenie vo výške 25,- eur, výdavky na lieky vo výške 14,- eur - 22,- eur, ak je maloletá chorá, a výdavky na telefón vo výške 17,- eur, že otec si okrem mzdy a invalidného dôchodku uplatňuje aj daňový bonus a jeho bývalá manželka mu na vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov poskytuje sumu vo výške 200,- eur mesačne a že navrhuje určiť výživné vo výške 120,- eur mesačne.

8. Kolízny opatrovník sa vo vzťahu k výživnému v priebehu konania vyjadril tak, že matka je poberateľkou rodičovského príspevku a prídavku na dieťa vo výške 239,- eur mesačne a že navrhuje určiť výživné s ohľadom na výdavky a príjmy otca.

9. Súd prvej inštancie ďalej vo vzťahu k výživnému vykonal dokazovanie spisom Okresného súdu Martin, vedeným v konaní spis. zn. 20P/14/2014, z ktorého zistil, že rozsudkom č. k. 20P/14/2014-145 zo dňa 06.08.2014 súd uložil otcovi povinnosť prispievať na výživu jeho ďalšieho maloletého dieťaťa výživným vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa, čestným prehlásením bývalej manželky otca zo dňa 14.10.2019, z ktorého zistil, že s otcom dospeli k dohode o výživnom na toto ďalšie jeho nepľnoleté dieťa vo výške 70,- eur a že okrem toho jej prispieva na jeho výživu sumou vo výške 50,- eur mesačne, oznámením zamestnávateľa otca, z ktorého zistil, že jeho priemerný čistý príjem za obdobie od augusta 2019 do decembra 2019 predstavuje sumu vo výške 779,- eur mesačne, oznámením Sociálnej poisťovne, z ktorého zistil, že otec je poberateľom invalidného dôchodku vo výške 134,30 eur mesačne, a oznámením zamestnávateľa matky,

z ktorého zistil, že jej priemerný čistý príjem predstavuje mzdu vo výške 103,92 eur mesačne.

10. Citujúc ust. § 75 ods. 1 veta prvá zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „ZoR“) súd prvej inštancie pri určení výživného prihliadol na odôvodnené potreby

maloletej, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery otca. Dospel k záveru, že pomery otca mu umožňujú prispievať na výživu maloletej výživným

v určenej výške aj pri zohľadnení jeho ďalšej vyživovacej povinnosti a jeho nevyhnutných výdavkov a že určené výživné je primerané potrebám maloletej a jej veku. Pri rozhodovaní o zameškanom výživnom zohľadnil skutočnosť, že s účinnosťou od 23.10.2019 bola uznesením č. k. 24P/47/2019-44 zo dňa 03.10.2019 otcovi uložená povinnosť prispievať na výživu maloletej výživným vo výške 50,- eur mesačne. Zameškané výživné teda predstavuje výživné vo výške 100,- eur mesačne za obdobie od 03.09.2019 do 29.02.2020 znížené

o výživné vo výške 50,- eur mesačne od 23.10.2019 do 29.02.2020.

11. Napokon súd prvej inštancie na návrh kolízneho opatrovníka zároveň uložil rodičom výchovné opatrenie s odkazom na znenie ust. § 37 ods. 2 písm. d) ZoR.

12. O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol podľa ust. § 52 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len CMP).

13. Proti rozsudku podali v zákonnej lehote odvolanie tak matka, ako aj otec.

14. Otec v podanom odvolaní navrhoval napadnutý rozsudok odvolacím súdom zmeniť v časti výrokov o úprave styku otca s maloletou (výrok II.), v časti určenia jeho vyživovacej povinnosti k maloletej (výrok IV.) a uloženia povinnosti zaplatiť zameškané výživné (výrok V.). Pokiaľ ide o úpravu styku s maloletou otec navrhoval napadnutý rozsudok zmeniť tak, že by bol oprávnený stretávať sa s maloletou každý deň po rannej a nočnej pracovnej zmene od 14:15 hod. do 17:30 hod., každý párný víkend v kalendárnom týždni od piatku od 14:15 hod. do soboty do 17:00 hod., počas veľkonočných sviatkov v párnom kalendárnom roku od štvrtka od 16:00 hod. do pondelka do 16:00 hod, v párnom kalendárnom roku od 23.12. od 16:00 hod. do 27.12. do 16:00 hod. a v nepárnom kalendárnom roku od 29.12. od 16:00 hod. do 01.01. nasledujúceho kalendárneho roka do 18:00 hod. Podané odvolanie v tejto časti odôvodnil tým, že matka na pojednávaní omylom uviedla, že pracuje nepárne víkendy, pričom však pracuje v párných víkendoch. Súčasne otec uviedol, že pracuje ako zriaďovač vo farmaceutickej spoločnosti, kedy v čase od soboty 18:00 hod. do nedele 06:00 hod. vykonáva pohotovostnú službu, čo spočíva v tom, že musí byť v prípade potreby zamestnávateľa pri poruche vo výrobe k dispozícii s povinnosťou dostaviť sa na pracovisko.

15. Odvolanie čo do výrokov ohľadne jeho vyživovacej povinnosti otec odôvodnil tým, že určená výška výživného je pre neho likvidačná. Už v predošlom rozhodnutí o neodkladnom opatrení zo dňa 03.10.2019 mu súd prvej inštancie nariadil platiť výživné na maloletú vo výške 70,- eur, voči ktorému rozhodnutiu sa následne odvolal pre svoj nízky príjem a vysoké výdaje odvolal. Krajský súd v Žiline uznesením spis. zn. 6CoP/66/2019 zo dňa 09.12.2019 sumu výživného znížil na sumu 50,- eur. Súd prvej inštancie tak nebral do úvahy rozhodnutie Krajského súdu v Žiline, a tým že mu sumu určeného výživného zvýšil so spätnou platnosťou, mu vznikol daný nedoplatok na výživnom. Súd prvej inštancie však nepreskúmal ani skutočné platby, ktoré poukazoval na účet matky, a preto je výška dlžnej sumy v rozhodnutí vyššia ako v skutočnosti. Ďalej súd prvej inštancie nevzal do úvahy, že je občanom ťažko zdravotne postihnutým a má obmedzené možnosti zamestnať sa na trhu práce a tým zarobiť viac. Preto otec žiadal, aby mu bola vyživovacia povinnosť určená na sumu 30 % životného minima, lebo v jeho prípade mu príjem neumožňuje platiť sumu určenú súdom prvej inštancie. V tomto kontexte otec poukazoval na to, že príjem matky je niekoľkokrát vyšší, ako matka uvádza, pričom náklady na bývanie v minulosti udávala v sume 260,- eur, avšak na pojednávaní už len v sume 180,- eur. Matka zároveň poberá rodičovský príspevok vo výške 330,- eur a prídavky na dieťa. Do konca februára 2020 si uplatňoval daňový bonus na dieťa, ale následne po tvrdení matky, že sa ide riadne zamestnať na pracovnú zmluvu, sa daňového bonusu vzdal v jej prospech, keďže si ho uplatňuje ona u svojho zamestnávateľa. Otec napokon poukazoval na to, že jeho priemerný mesačný príjem predstavuje mzda vo výške cca 553,- eur a ďalej čiastočný invalidný dôchodok vo výške 134,30 eur. Jeho výdavky na bývanie sú vo výške 235,- eur mesačne, výdavky spojené s liečbou vo výške 80,- eur mesačne, výdavky na pohonné hmoty (práca, návšteva lekárov) vo výške 80,- eur mesačne, výživné na jeho ďalšiu nepľnoletú dcéru vo výške 120,- eur mesačne, výdavky za telefón vo výške 15,- eur mesačne, splátka spotrebiteľského úveru vo výške 49,15 eur mesačne. Napokon otec podotkol, že medzi výdavky neuviedol výdavky spojené s hygienou, ošatením a so stravou, ktorú má pre svoj zdravotný stav upravenú lekárom.

16. Matka v podanom odvolaní navrhovala napadnutý rozsudok zmeniť v časti výrokov o úprave styku otca s maloletou (výroky II. a III.) a v časti určenia vyživovacej povinnosti otca k maloletej (výrok IV.) a uloženia povinnosti otcovi zaplatiť zameškané výživné (výrok V.). Napokon nesúhlasila s napadnutým rozsudkom v časti uloženia povinnosti obom rodičom podrobiť sa odbornému poradenstvu na referáte poradensko-psychologických služieb Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Martin (výrok VI.). Pokiaľ ide o úpravu styku otca s maloletou matka navrhovala napadnutý rozsudok zmeniť tak, že otec by bol oprávnený stretávať sa s maloletou každý deň po rannej a nočnej pracovnej zmene od 14:15 hod. do

17:30 hod., každý páry víkend v kalendárnom týždni od soboty od 08:00 hod. do nedele do 16:00 hod., počas veľkonočných sviatkov v nepárnom kalendárnom roku od štvrtka od 16:00 hod. do pondelka do 16:00 hod, v nepárnom kalendárnom roku od 23.12. od 16:00 hod. do 27.12. do 16:00 hod. a v párnom kalendárnom roku od 29.12. od 16:00 hod. do 01. 01. nasledujúceho kalendárneho roka do 18:00 hod. s tým, že otec by bol povinný si v určený čas maloletú prevziať pred bytom matky a tu ju v určený čas matke odovzdať.

17. Pokiaľ ide o určenie vyživovacej povinnosti otca, matka naďalej trvala na tom, aby bola určená vyživovacia povinnosť otca v sume 120,- eur mesačne. Čo sa týka výroku V. napadnutého rozsudku, k tomuto matka v odvolaníu uviedla len toľko, že zo strany otca nebolo ku dňu odvolania vyplatene zatiaľ nič.

18. Odvolanie voči výroku VI. napadnutého rozsudku matka odôvodnila tým, že s týmto výrokom zásadne nesúhlasí, nakoľko jej kontakt s otcom spôsobuje traumu, čo aj oznámila kompetentnej osobe, ktorá sa k danému návrhu vyjadrí písomne. Matka odkazovala na svoj návrh na zverenie maloletej do svojej starostlivosti, kde uviedla skutočnosti o dlhodobom týraní, ktoré riešila aj v Občianskom združení Žena v tiesni. Nakoľko prenasledovanie otca pretrváva aj naďalej, nariadené výchovné opatrenie by malo nepriaznivý vplyv na jej sociálny a profesionálny život.

19. K odvolaníu matky sa otec písomne vyjadril, pričom pokiaľ ide o úpravu jeho styku s maloletou, otec uviedol, že s matkou navrhovanou zmenou ohľadom jeho styku s maloletou počas veľkonočných, vianočných a novoročných sviatkov nesúhlasí, keďže je očividné, že matka sa úmyselne snaží situáciu komplikovať svojim odvolaním, aby mu mohla naďalej brániť v styku s maloletou, nakoľko už tento rok 2020 počas veľkonočných sviatkov mu odmietla dať maloletú a snaží sa o to, aby tomu tak bolo aj počas vianočných sviatkov a posledných dní kalendárneho roka 2020. Čo sa týka určenia jeho vyživovacej povinnosti otec len zopakoval svoju argumentáciu obsiahnutú už v podanom odvolaní. K uloženému výchovnému opatreniu otec uviedol, že matka na súde prvej inštancie súhlasila s povinnosťou podrobiť sa odbornému poradenstvu a neuvádzala, že kontakt s ním jej spôsobuje traumu. Tieto jej tvrdenia, ako aj ostatné veci, ktoré vo svojom odvolaní uvádza, sa nezakladajú na pravde. Ak by to bola pravda, prečo už dávno nepodal trestné oznámenie na jeho osobu. Je si vedomá toho, že má veľa dôkazov o nepravdivosti jej tvrdení. V blízkej dobe zvažuje podať na ňu trestné oznámenie za ohováranie a hanobenie dobrého mena.

20. Matka sa k vyjadreniu otca k jej odvolaníu aj napriek výzve písomne nevyjadrila.

21. Kolízny opatrovník sa aj napriek výzve k odvolaníam otca a matky, ako aj k vyjadreniu otca k odvolaníu matky, písomne nevyjadril.

22. Počas odvolacieho konania doručil dňa 24.11.2020 otec súdu prvej inštancie (odvolaciemu súdu bol tento návrh doručený dňa 09.12.2020) navrhol zveriť maloletú do striedavej osobnej starostlivosti rodičov tak, že maloletá bude opakovane týždeň (7 dní)

s otcom a týždeň (7 dní) s matkou. Striedavá osobná starostlivosť rodičov o maloletú by sa konala opakovane v stanovených časových obdobiach a začala sa vždy v piatok o 17.00 hod. tým, že v tomto čase by začala striedavá osobná starostlivosť s otcom. Maloletá by ďalej bola v osobnej starostlivosti otca počas vianočných sviatkov v párnom kalendárnom roku od 23.12. od 16.00 hod. do 27.12. do 16.00 hod. a v nepárnom kalendárnom roku od 29.12. od 16.00 hod. do 01.01. nasledujúceho kalendárneho roka do 18.00 hod. V čase letných prázdnin by bola maloletá v striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, a to v dvojtýždňových intervaloch, to znamená, že v priebehu dvoch mesiacov by sa striedavá osobná starostlivosť o maloletú menila vždy po uplynutí dvoch týždňov. Odovzdávanie maloletej by sa konalo vždy na adrese trvalého bydliska toho rodiča, ktorému končí aktuálny (súdom stanovený) styk s maloletou, o 17.00 hod. Rodič, ktorému končí styk s maloletou, by bol povinný v mieste svojho trvalého bydliska maloletú riadne pripraviť a odovzdať ju druhému rodičovi. Vo veci úpravy práv a povinností rodičov otec ďalej navrhoval, aby súd určil, že ten rodič, ktorý má práve stanovený styk s maloletou, nadobúdal také práva a povinnosti, ako keby mal maloletú v osobnej starostlivosti a rodič, ktorý práve nemá stanovený styk s maloletou, nadobúdal také práva a povinnosti, ako keby nemal maloletú v osobnej starostlivosti a zároveň určil, aby maloletá mala trvalé bydlisko na adrese matky. Návrh otec odôvodnil tým, že obaja rodičia sú spôsobilí maloletú vychovávať, majú o osobnú starostlivosť o maloletú záujem. Striedavá osobná starostlivosť je v záujme maloletej, pričom takto budú lepšie zaistené jej potreby. Maloletá má silné citové väzby na oboch rodičoch zverenie maloletej do striedavej osobnej starostlivosti je v súlade s jej vývinovými potrebami a poskytne jej stabilitu výchovného prostredia tým, že pri striedavej osobnej starostlivosti bude môcť byť vychovávaná oboma rodičmi tak, že tým bude rešpektované jej právo na zachovanie vzťahu k oboch rodičom

a súčasne rešpektované jej právo na výchovu a starostlivosť zo strany oboch rodičov. Maloletej tým bude umožnené zachovanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s oboma rodičmi.

23. Matka následne doručila odvolaciemu súdu podanie zo dňa 08.01.2021 (nesprávne uvedený na ňom rok 2020) označené ako doplnenie odvolania. Týmto podaním doplnila s odkazom na ust. § 62 ods. 1 a 2 a § 63 CMP svoj odvolanie voči výroku II. napadnutého rozsudku, pričom uviedla, že pri podávaní odvolania v riadnej lehote si neuvedomila dôsledky súdom určenej úpravy styku. Úprava styku, kedy je otec oprávnený stretávať sa s maloletou každý deň po rannej a nočnej pracovnej zmene značným spôsobom zasahuje do práv maloletej na vytvorenie stabilného rodinného prostredia. Maloletá je vo veku, kedy nemá ešte vyvinutú dostatočnú imunitu a v podstate každodenná zmena prostredia sa nepriaznivo odzrkadľuje na jej zdravotnom stave. Nočné a poobedné pracovné zmeny pracovné zmeny otec nevykonáva, teda s maloletou je každý pracovný deň. Matka je tak z tohto dôvodu s maloletou počas pracovného týždňa len minimálne. Je tak vhodné, aby styk otca s maloletou bol počas týždňa upravený len na jeden deň. V ďalšom, pokiaľ ide o styk otca s maloletou cez víkendy, už netrvala na podanom odvolaní a súhlasila s úpravou podľa napadnutého rozsudku. Súčasne navrhla zmenu styku otca s maloletou na čas veľkonočných a vianočných sviatkov a Nového roku, a to nasledovne, že by bol otec oprávnený stretávať sa s maloletou počas veľkonočných sviatkov v párnom kalendárnom roku od piatku od 08:00 hod. do pondelka do 16:00 hod, v párnom kalendárnom roku od 24.12. od 08:00 hod. do 26.12. do 16:00 hod. a v nepárnom kalendárnom roku od 30.12. od 08:00 hod. do 01.01. nasledujúceho kalendárneho roka do 16:00 hod. Napokon matka navrhovala, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v ňou napadnutých výrokoch zrušil a vec vrátil v tomto rozsahu súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

24. Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací [§ 34 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok ďalej len „CSP“) v spojení s § 2 ods. 1 CMP], po zistení, že odvolanie otca a matky bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP v spojení s § 2 ods. 1 CMP), oprávneným subjektom (§ 359 CSP v spojení s § 2 ods. 1 a 2 CMP) a smerovalo proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 355 ods. 1 CSP v spojení s § 2 ods. 1 CMP), preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v rozsahu podľa § 65 CMP, s tým, že odvolacími dôvodmi nie je viazaný (§ 66 CMP) a toto rozhodnutie bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) podľa ust. § 389 ods. 1 písm. c) CSP v spojení s ust. § 2 ods. 1 CMP zrušil a podľa ust. § 391 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 2 ods. 1 CMP vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

25. Vo všeobecnosti považuje primárne za potrebné odvolací súd uviesť, že ust. § 24 ods. 2 ZoR explicitne zakotvuje právo dieťaťa na starostlivosť a výchovu obidvoch rodičov aj po rozvoze, či po rozpade rodiny. Právo dieťaťa na starostlivosť obidvoch rodičov má svoj základ v ust. čl. 3 a 18 Dohovoru o právach dieťaťa s cieľom vytvoriť pre dieťa stabilné pozitívne prostredie aj po rozvoze, či po rozpade rodiny (z osobitnej časti dôvodovej správy k novele ZoR vykonanej zákonom č. 217/2010 Z. z., ktorá do právneho poriadku SR zaviedla inštitút striedavej osobnej starostlivosti rodičov o dieťa). Za východisko úpravy starostlivosti a výchovy dieťaťa v prípade rozvodu, či po rozpade rodiny, je považovaný záujem dieťaťa a ak budú takto lepšie zaistené jeho potreby (čl. 3 Dohovoru o právach dieťaťa). Predpokladom zverenia dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti rodičov je v ďalšom okolnosť, že o osobnú starostlivosť majú záujem obaja rodičia, prípadne s ňou súhlasí aspoň jeden z rodičov a obaja rodičia sú spôsobilí dieťa vychovávať.

26. Záujmom dieťaťa nepochybne je, aby bolo predovšetkým v starostlivosti obidvoch rodičov, a ak to nie je možné, potom toho z rodičov, ktorý má k tomu lepšie predpoklady, okrem iného uznáva rolu a dôležitosť druhého rodiča v živote dieťaťa a je presvedčený, že aj ten druhý je dobrým rodičom. Nemožno vylúčiť, že práve medzi rodičmi, ktorí nie celkom dobre komunikujú, je striedavá starostlivosť podnetom a motiváciou k tomu, aby sa snažili čo najviac kooperovať. Striedavá starostlivosť núti rodiča, ktorý nebol tejto forme naklonený a na ktorého strane chýba ochota ku komunikácii, aby svoje správanie zmenil. Inak sa môže stať, že skutočne dôjde ku zmene výchovy a zvereniu dieťaťa do výchovného prostredia druhého rodiča. Na psychiku dieťaťa veľmi pôsobí nekomunikatívnosť rodičov. Jedná sa o výrazne nežiaduci jav pre osobnostný vývoj a duševné zdravie dieťaťa. Je preto nevyhnutné v záujme dieťaťa tento negatívny stav zmeniť. Pokiaľ zlyhanie v podobe nedostatku vzájomnej kvalifikovanej komunikácie nie sú rodičia schopní napraviť sami, je potrebný v záujme dieťaťa autoritatívny zásah štátnej moci. Akákoľvek striedavá osobná starostlivosť predpokladá zo strany rodičov predovšetkým toleranciu, spoločnú vôľu a schopnosť spolu komunikovať a spolupracovať (a najmä nezapájať dieťa do svojich vzájomných problémov). Súd nesmie na spôsob tejto výchovy rezignovať už vtedy, keď jeden z rodičov s týmto spôsobom výchovy pro forma nesúhlasí. Ak je takýto nesúhlas len obštrukčný, ničím neodôvodnený, resp. nemá vo vzťahu k výchove dieťaťa relevanciu, nemôže o neho súd oprieť svoje rozhodnutie (z nálezu Ústavného súdu ČR spis. zn. I. ÚS 48/2004 zo dňa 27.01.2005, ktorý je vzhľadom k podobnosti právnej úpravy platnej v SR a ČR, ako aj vzhľadom na znenie Dohovoru o právach dieťaťa, aplikovateľný aj v pomeroch právneho poriadku SR). Za situácie, kedy sa obidvaja

rodičia o svoje dieťa aktívne zaujímajú, sú rovnakou mierou schopní a ochotní starať sa o jeho zdravý telesný, citový, rozumový a mravný vývoj a kedy dieťa má k obidvom rodičom rovnako hlboký citový vzťah, nemožno striedavú výchovu vylúčiť len na základe hodnotenia vzťahov medzi rodičmi. Všeobecné súdy musia pri svojom rozhodovaní o starostlivosti rodičov, ktorí sa rozvádajú alebo ukončili spolžitie, vychádzať z premisy, že záujem dieťaťa je, aby bolo predovšetkým v starostlivosti obidvoch rodičov (z nálezů Ústavného súdu ČR spis. zn. I. ÚS 2482/2013 zo dňa 26.05.2014, ktorý je vzhľadom k podobnosti právnej úpravy platnej v SR a ČR, ako aj vzhľadom k zneniu Dohovoru o právach dieťaťa, aplikovateľný aj v pomeroch právneho poriadku SR). V prípade rozhodovania o zverení dieťaťa do striedavej starostlivosti rodičov je teda potrebné vychádzať z premisy, že záujmom dieťaťa je, aby bolo predovšetkým v starostlivosti obidvoch rodičov. Z toho plynie, že pokiaľ sú obidvaja rodičia spôsobilí dieťa vychovávať, pokiaľ obidvaja majú o jeho výchovu záujem a pokiaľ obidvaja dbajú okrem riadnej starostlivosti o jeho výchovu po stránke citovej, rozumovej a mravnej, zverenie dieťaťa do striedavej starostlivosti by malo byť pravidlom, zatiaľ čo iné riešenie je výnimkou, ktoré vyžaduje preukázanie, prečo je v záujme dieťaťa práve toto iné riešenie. Súdy tak nemôžu striedavú starostlivosť vylúčiť z dôvodu, že s týmto spôsobom výchovy jeden z rodičov nesúhlasí, pretože chce mať dieťa vo svojej výlučnej starostlivosti. Zároveň je nutné dodať, že striedavá starostlivosť nie je len právom rodičov, ale je ich povinnosťou. Pokiaľ si teda rodič, ktorý má dieťa v striedavej starostlivosti, toto dieťa opakovane a bezdôvodne nevyzdvíhuje, a tým vlastne striedavú starostlivosť nevyužíva, môže stratiť právo na striedavú starostlivosť, pretože takéto jednanie je bezohľadné nielen voči druhému rodičovi, ale najmä voči samotnému dieťaťu.

27. Z obsahu spisu z posudzovanej veci vyplýva, že pôvodne sa najskôr otec návrhom zo dňa 30.08.2019 domáhal zverenia maloletej do svojej osobnej starostlivosti. Následne sa návrhom zo dňa 03.09.2019 domáhala zverenia maloletej do svojej osobnej starostlivosti matka. Kolízny opatrovník v správe zo dňa 26.09.2019 uviedol, že podľa jeho zistení nie je ohrozený fyzický, sociálny a psychický vývin maloletej a navrhuje vo veci znalecké dokazovanie.

28. Na úvod pojednávania dňa 10.02.2020 obaja rodičia naďalej žiadali zveriť maloletú do svojej osobnej starostlivosti. Kolízny opatrovník sa na pojednávaní vyjadril, že u oboch rodičov sú dobré bytové podmienky, obaja rodičia disponujú rodičovskými zručnosťami. Medzi rodičmi sa od začiatku konania na súde riešia konfliktné situácie, pričom obaja boli odporučení k psychológovi, avšak matka radikálne túto pomoc odmietla. Kolízny opatrovník navrhol zveriť maloletú do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov a odporučiť rodičov k psychológovi referátu poradensko-psychologických služieb úradu práce za účelom zlepšenia komunikácie medzi nimi a odstránenia konfliktov.

29. Následne po diskusii medzi účastníkmi a konajúcim sudcom dospeli títo k súhlasným vyjadreniam, že maloletá by bola zverená do osobnej starostlivosti matky, pričom po dovŕšení dvoch rokov veku maloletej by otec podal návrh na zverenie maloletej do striedavej osobnej starostlivosti.

30. Ako už bolo vyššie uvedené, súd prvej inštancie potom len na podklade toho, čo vyjadrili rodičia na pojednávaní dňa 10.02.2020, bez ďalšieho odôvodnenia dospel k záveru, že zverenie maloletej do osobnej starostlivosti matky je v jej záujme, preto ju do tejto osobnej starostlivosti matky zveril. Súd prvej inštancie úplne rezignoval na povinnosť skúmať najlepší záujem maloletej, teda či v súlade s týmto je zveriť maloletú len do osobnej starostlivosti matky, a teda, či v danom prípade nie je v súlade so záujmom maloletej zveriť ju do striedavej osobnej starostlivosti. Vzhľadom na to, že v čase pojednávania bola maloletá vo veku 15 mesiacov a otec v podstate podmienil svoj súhlas so zverením maloletej len do osobnej starostlivosti matky tým, že potom vo veku dvoch rokov by bola maloletá na základe jeho návrhu zverená do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov (viď aj zvukový záznam z pojednávania), nebol dôvod, aby súd prvej inštancie, vedený zjavne snahou o čo najrýchlejšie prejednanie a rozhodnutie veci, rezignoval na svoju povinnosť (§ 24 ods. 2 veta druhá ZoR) zisťovať, či zverenie maloletej do striedavej osobnej starostlivosti by bolo/nebolo aj v súčasnosti v najlepšom záujme maloletej, o to viac, ak podľa vyjadrenia a návrhu kolízneho opatrovníka majú mať obaja rodičia predpoklady na zabezpečovanie osobnej starostlivosti o maloletú. Rozhodne totiž nie je v záujme maloletého dieťaťa, aby sa súdne rozhodnutia o úprave rodičovských práv a povinností k nemu vydávali ako dočasné (provizórne) s perspektívou ich už vopred predpokladanej zmeny v krátkom období.

31. Súd prvej inštancie tak svojou nedôslednosťou v konečnom dôsledku vec nesprávne právne posúdil, teda pri svojom rozhodnutí nevychádzal zo zmyslu a účelu právnej úpravy podľa ust. čl. 5 a ust. § 36 ods. 1 v spojení s ust. § 24 ods. 2 ZoR. V nadväznosti na to potom nevykonal dokazovanie v potrebnom rozsahu (v súlade s ust. § 35 a § 36 CMP, v zmysle ktorých je súd povinný zistiť skutočný stav veci a vykonať aj iné dôkazy, ako navrhli účastníci, ak je to potrebné na jeho zistenie), aby mohol kvalifikovane posúdiť, či v najlepšom záujme maloletej bude jej zverenie do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, alebo len jedného z rodičov. Obaja rodičia aj v samotnom odvolacom konaní naďalej vyjadrili

svoj záujem o zverenie maloletej do ich osobnej starostlivosti (otec do striedavej oboch rodičov, matka výlučne len do svojej).

32. Odvolací súd mal tak za to, že v danom prípade súd prvej inštancie v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia veci nevykonal navrhované dôkazy a zároveň nie je účelné doplniť dokazovanie odvolacím súdom vzhľadom na to, že takéto dokazovanie (zahŕňajúce aj prípadné znalecké dokazovanie, ako ho navrhoval kolízny opatrovník) by zjavne prekračovalo rámec konania na odvolacom súde [§ 389 ods. 1 písm. c) CSP v spojení s ust. § 2 ods. 1 CMP]. Keďže súd prvej inštancie nesprávne postupoval pri posudzovaní otázky, komu z rodičov zveriť maloletú do osobnej starostlivosti, bolo nadbytočné, aby sa odvolací súd zaoberal odvolacími námietkami účastníkov ohľadom na uvedenú otázku nadväzujúcej úpravy vyživovacej povinnosti otca k maloletej a ich styku. Od rozhodnutia o zverení maloletej do osobnej starostlivosti rodiča/striedavej osobnej starostlivosti rodičov sa potom bude odvíjať aj potreba, či vhodná forma výchovného opatrenia podľa ust. § 37 ZoR, čo však nebráni súdu prvej inštancie prípadne aj bez návrhu podľa ust. § 360 ods. 1 CMP zväziť uloženie potrebného a primeraného výchovného opatrenia nariadením neodkladného opatrenia aj na čas do rozhodnutia vo veci samej.

33. Vzhľadom na uvedený nedostatok potom už bez toho, aby sa zaoberal ďalšou dôvodnosťou odvolaní otca a matky, odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa ust. § 389 ods. 1 písm. c) CSP v spojení s ust. § 2 ods. 1 CMP v celom jeho rozsahu zrušil a podľa ust. § 391 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 2 ods. 1 CMP vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

34. Podľa ust. § 391 ods. 2 CSP, ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu.

35. Podľa ust. § 391 ods. 3 CSP, ak odvolací súd zruší rozhodnutie súdu prvej inštancie a vráti mu vec na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, je povinný v odôvodnení rozhodnutia uviesť aj to, ako má súd prvej inštancie vo veci ďalej postupovať.

36. Súd prvej inštancie tak v ďalšom konaní komplexne objasní a posúdi najlepší záujem dieťaťa, pričom za týmto účelom vykoná aj bez návrhu potrebné dokazovanie. Zameria sa hlavne na to, aká forma osobnej starostlivosti o maloletú, teda či jedného z rodičov, alebo oboch, je v záujme maloletej. Za týmto účelom požiada o opätovné podrobné prešetrenie pomerov kolízneho opatrovníka ako orgán sociálno-právnej ochrany detí a zväzi aj vykonanie znaleckého dokazovania zameraného na zodpovedanie otázok potrebných pre posúdenie vhodnosti striedavej osobnej starostlivosti rodičov o maloletú. Všetko samozrejme za predpokladu, že obaja budú mať naďalej záujem o osobnú starostlivosť o maloletú, prípadne medzi nimi nedôjde k rodičovskej dohode, ktorú by schválil v súlade s ust. § 24 ods. 3 ZoR.

37. V kontexte posúdenia a rozhodnutia o otázke zverejnia maloletej do osobnej starostlivosti rodiča/rodičov zabezpečí súd prvej inštancie podklady pre zhodnotenie možností, schopností a majetkových pomerov rodičov na jednej strane a odôvodnených potrieb maloletej na strane druhej (§ 75 ods. 1 ZoR) pre svoje rozhodnutie o prípadnom určení vyživovacej povinnosti rodičov k maloletej (§ 62 ZoR).

38. Po vykonanom dokazovaní v potrebnom rozsahu nanovo rozhodne o zverení maloletej do osobnej starostlivosti jedného rodiča / striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov a upraví ich vyživovaciu povinnosť.

39. V nadväznosti na rozhodnutie o zverení maloletej do osobnej starostlivosti rodiča/rodičov súd prvej inštancie za podmienky, že rodičia neuzavrú dohodu (§ 25 ods. 1 ZoR), resp. nebudú žiadať ich styk s maloletou neupraviť (§ 25 ods. 2 veta za bodkočiarkou ZoR), upraví nanovo prípadný styk rodiča/rodičov s maloletou (§ 25 ods. 2 veta pred bodkočiarkou ZoR).

40. Napokon vzhľadom na to, že medzi rodičmi zjavne dochádza ku konfliktným situáciám, o čom má odvolací súd vedomosť aj z inej svojej činnosti (z konania vedeného pod spis. zn. 6Co/37/2021, na Okresnom súde Martin ako na súde prvej inštancie pod spis. zn. 15C/75/2020), súd prvej inštancie si zaobstará potrebné správy, resp. listiny (spisy orgánov príslušných na prejednanie priestupkov, resp. orgánov činných v trestnom konaní) na zistenie príčin týchto konfliktov. Aj tieto zistenia zohľadní pri svojom novom rozhodnutí vo veci.

41. V zmysle ust. § 396 ods. 3 CSP v spojení s ust. § 2 ods. 1 CMP v ďalšom súd prvej inštancie rozhodne v novom rozhodnutí aj o trovách tohto odvolacieho konania.

42. Toto rozhodnutie senátu odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)
Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. (§ 420 CSP)

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne. (§ 421 ods. 1 CSP)

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 CSP nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b). (§ 422 ods. 1 CSP)

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 2 CSP)

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania. (§ 76 CMP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP).

Dovolací súd nie je viazaný rozsahom dovolania vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu. (§ 77 CMP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. (§ 427 ods. 1 CSP)

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. (§ 429 ods. 1 CSP)

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 ods. 2 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

V prípade, že nebude dobrovoľne splnená povinnosť uložená týmto rozhodnutím, môže sa osoba oprávnená z rozhodnutia domáhať uspokojenia svojho nároku návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti /Exekučný poriadok/ a o zmene a doplnení ďalších zákonov).

Ak sa jedná o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, môže sa osoba oprávnená z rozhodnutia domáhať uspokojenia svojho nároku návrhom na výkon rozhodnutia vo veciach maloletých podľa § 370 a nasl. CMP.